

Opinie

Dollar of Caribische gulden?

Door Harry Krafft Walters

Het kabinet Schotte en in het bijzonder minister van Financiën, George 'Jorge' Jamaloodin, moet een belangrijke beslissing nemen die vergaande gevolgen voor de bevolking van Curaçao kan hebben. Kiezen we voor de Caribische gulden of gaan we net als de BES-eilanden over op de dollar als nationale munteenheid. Belangrijk in deze kwestie is of premier Gerrit Schotte met goede argumenten komt of zich als een marionettenkabinet laat leiden door de druk van een aantal commerciële banken die hun commissie-inkomsten (lees: miljoenen guldens) verloren zien gaan. Staat kabinet Schotte dicht bij de bevolking of maken de commerciële banken in de toekomst de dienst uit op Curaçao?

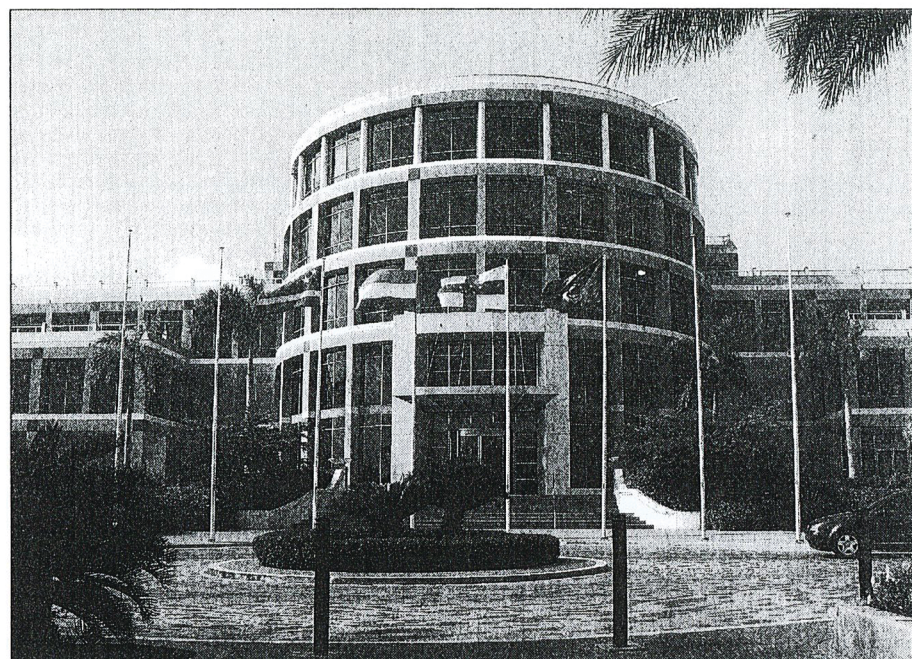
Om een goed inzicht te krijgen in deze discussie moeten de pro's en contra's tegen elkaar afgewogen worden. De commerciële banken krijgen per jaar meer dan 250 miljoen gulden binnen aan commissiegelden. Met de invoering van de dollar zal dit bedrag aanzienlijk

lager liggen, aangezien nog slechts commissie gegenereerd kan worden met het wisselen van euro's of andere buitenlandse valuta. De inkomsten-derving bij de commerciële banken zal tot gevolg hebben dat waarschijnlijk personeel zal worden ontslagen en dat bankproducten flink duurder zullen worden. Maar zal dit ook niet het geval zijn als de bevolking van Curaçao in de toekomst massaal over zal gaan op thuisbankieren en veel bankpersoneel overbodig wordt?

Welke voordelen biedt de dollarisatie? Op de eerste plaats kan de Centrale bank miljoenen uitsparen op drukkosten van nieuwe bankbiljetten en biljetten die in de toekomst uit de roulatie gehaald dienen te worden. Ook hoeven er geen eigen munten meer geslagen te worden. Het bedrijfsleven van Curaçao kan goedkopere producten aanbieden aangezien de commissiekosten niet in de prijs doorberekend hoeven te worden en daar heeft de bevolking veel baat bij.

De Curaçaose regering loopt ook geen gevaar dat ze in de toekomst voor eventuele schulden van Sint Maarten hoeven op te draaien, wat wel het geval is als ze samen in de Caribische gulden zitten en onder dezelfde Centrale bank vallen. Sint Maarten kan met moeite een sluiten-de begroting samenstellen. Financiële tegenvallers op Sint Maarten zullen door de eigen bevolking van Sint Maarten opgehoest moeten worden. Ziet u het al voor zich dat het autonome Curaçao de schulden van Sint Maarten gaat betalen, omdat we samen aan de Caribische gulden verbonden zijn? We zijn toch autonome landen en dus baas in eigen huis? Of niet?

Een goede les kunnen we leren van onze eigen bureaus om niet dezelfde fout te begaan. In Suriname heeft de bevolking jaren pensioengelden en andere spaartegoeden opgebouwd in keiharde valuta (lees: De Surinaamse gulden stond toen 1:3 ten opzichte van de Nederland-

Op de eerste plaats kan de Centrale bank miljoenen uitsparen op drukkosten van nieuwe bankbiljetten en biljetten die in de toekomst uit de roulatie gehaald dienen te worden.

se gulden). Deze mensen krijgen nu hun pensioen uitbetaald in een sterk gedevalueerde Surinaamse gulden. Een Surinaamse topambtenaar die omgerekend 3.000 dollar zou moeten krijgen, ziet maandelijks omgerekend slechts 500 dollar op zijn bankrekening bijgeschreven worden. Om maar te zwijgen over de lagere ambtenaren en anderen pensioenge-rechtigden die niet weten hoe ze elke Surinaamse cent drie keer om moeten draaien om maandelijks rond te komen. Suriname heeft nog het geluk dat de landbouwproducten (groente, fruit, verse kruiden, rijst, cassave, aardappelen etc.), veeteelt, visserij en mijnbouw goed produceren en dus redelijk betaalbaar zijn. Helaas moeten we op Curaçao (bijna) alles importeren en is het nu al bijna onbetaalbaar. Na wervelwind Tomas en de hevige regenval van de laatste tijd hebben we kunnen zien dat de lokale oogst compleet mislukt is en we dus van het buitenland afhankelijk

zijn. Hoe gaan Curaçaose gepensioneerden dit in de toekomst betalen met hun Caribische gulden?

Het momentum dat zich nu aanbiedt is ook van belang. Nederland heeft de miljarden schuld overgenomen, zodat we van start kunnen gaan vanuit een gezonde financiële situatie. Rekening houdend met het uitgavenpatroon van de overheid zal deze gezonde financiële situatie in de toekomst zich niet meer voordoen. Als gevolg van overbesteding door de overheid zal de deviezenvoorraad in de toekomst afnemen, waardoor dollarisatie in de toekomst waarschijnlijk geen optie meer is. In onze recente geschiedenis is de deviezenvoorraad diverse malen door de IMF grens van drie maanden goederenimport gezakt. Zo'n situatie kan zich in de toekomst herhalen. Aangezien het niet te verwachten is dat Nederland weer met zakken geld klaar zal staan, kunnen we net als ons buurland Venezuela allerlei deviezen beperkende maatregelen verwachten. Een dollar zal dan nog bij de bank 1,79 Cmg waard zijn, maar op straat zal de zwarte markt floeren.

Een nadeel aan de dollarisatie is echter wel dat winkeliers en andere zakenmensen de prijzen zullen opwaarderen van de huidige guldenprijs naar dollars. Dit is in Europa ook gebeurd toen de euro werd geïntroduceerd. De overheid heeft hier een belangrijke taak om een dollarmonitor te hanteren om te voorkomen dat dit niet in snel tempo het geval zal zijn. Je kan echter niet voorkomen dat de prijzen zullen stijgen maar dan moeten er jaarlijks ook

indexeringen doorgevoerd worden om de koopkracht voor de bevolking te garanderen. Een goed voorbeeld zijn de BES-eilanden waar gekeken moet worden hoe de prijzen zich zullen ontwikkelen.

Ondanks alle voor- en nadelen is de dollarisatie toch de beste oplossing voor Curaçao. De commerciële banken zullen hun inkomstenderving door creatief zakendoen op een andere manier terugverdienen. De markt regelt dit vanzelf door vraag en aanbod. Financiële experts als Centrale bankdirecteur Emsley Tromp (die zijn inkomsten ook ziet teruglopen), Banco di Caribe-directeur Fons Simon, Giro bankdirecteur Eric Garcia (als burger wel te verstaan), voormalig gedeputeerde van Economische Zaken, Ramon Chong, de Kamer van Koophandel (KvK) en de grote jongens uit het bedrijfsleven zijn voorstander van de dollarisatie. Zouden zij hun huiswerk niet gedaan hebben? De bal ligt nu bij het kabinet Schotte om te laten zien of zij een marionettenkabinet zijn van een aantal commerciële banken of daadkracht tonen en zich voor de bevolking in willen zetten. Wordt er ook aan al de duizenden gepensioneerden gedacht die Curaçao jarenlang hebben helpen opbouwen tot wat het nu is, of zijn zij straks net als de Surinaamse gepensioneerden aan hun lot overgelaten? We wachten het af met welke argumenten minister Jamaloodin van Financiën zal komen en waarom er voor de dollar of Caribische gulden gekozen wordt.

Harry Krafft Walters is (voormalig) journalist.

Het kabinet Schotte en in het bijzonder minister van Financiën, George 'Jorge' Jamaloodin, moet een belangrijke beslissing nemen die vergaande gevolgen voor de bevolking van Curaçao kan hebben.

FOTO JEU OLIMPIO

De commerciële banken krijgen per jaar meer dan 250 miljoen gulden binnen aan commissiegelden. Met de invoering van de dollar zal dit bedrag aanzienlijk lager liggen, aangezien nog slechts commissie gegenereerd kan worden met het wisselen van euro's of andere buitenlandse valuta.